

V tomto pokuse gravitácia nechýba

Hojdali ste sa už na hojdačke s partnerom ťažším než ste vy? Existujú (okrem voľby ľahšieho spoločníka) dva spôsoby, ako zabrániť tomu, aby sme zostali vo vzduchu. Prvá možnosť spočíva v tom, že usadíte svojho kamaráta bližšie k stredu hojdačky a druhá možnosť je, že priblížite čap hojdačku ku kamarátovi.

Rovnováha závisí od gravitačnej sily a hlavne od ťažiska. Ak narysujeme zvislú priamku, ktorá prechádza ťažiskom predmetu, bude možné dosiahnuť rovnováhu predmetu v hociktorom bode tejto priamky, zatiaľ čo v iných bodoch sa premet nakloní alebo spadne. Keď držíte pravítko v rovnováhe na konci prsta, prst sa nachádza v ťažisku pravítka. Je to vlastne myslený bod, kde je sústredená všetka hmotnosť pravítka.

Ťažisko niektorých predmetov je možné premiestňovať. Po zviazaní koncov špagátu vsuňte pravítko a rukoväť kladiva do slučky a vložte ich tak ako vidno na obrázku, čiže pod stolom je iba hlava kladiva. Koniec pravítka položíme na okraj stola a hľa, dostali sme rovnováhu! Určite sa Vám podarí vzbudiť údiv u vašich priateľov!

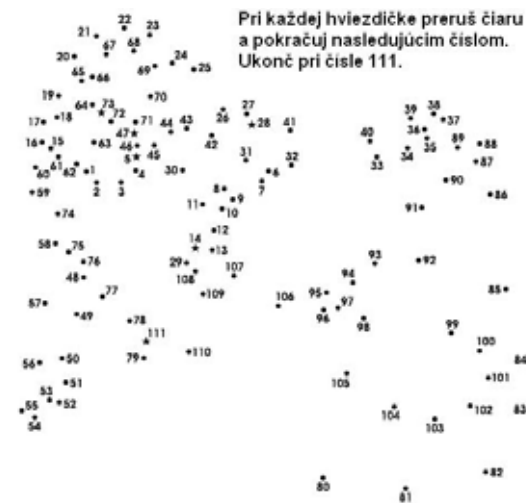
Ťažisko našej konštrukcie sa nachádza blízko pri hlave kladiva, teda na najťažšom mieste. Gravitačná príťažlivosť vychádza najmä spod stola a nie z bodu, kde je kladivo chytené na pravítku.

Architekti a inžinieri musia ťažisko brať do úvahy pri vypracovávaní plánov a pri konštrukcii budov alebo vysokých vozidiel, aby sa tieto pri prvom závanе silného vetra nezrútili!

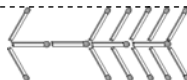
prevzaté: 40 ľahkých pokusov, ktoré realizujú malí debrujári spracovala ZŠ

Pospájaj:

Pri každej hviezdike preruš čiaru a pokračuj nasledujúcim číslom. Ukonč pri čísle 111.

Šípka (16 zápaliek)

1. Premiestnite 10 zápaliek tak, aby vzniklo 8 zhodných trojuholníkov.
2. Premiestnite 8 zápaliek tak, aby vzniklo 8 trojuholníkov.
3. Premiestnite 7 zápaliek tak, aby vzniklo 5 trojuholníkov.

© Mladý M. Ferretti sa hlásil v benediktínskom kláštore o prijatie do Rádu, ale tamojší opät ho neprijal. Keď sa stal Ferretti pápežom Piom IX., prišiel k nemu tento opät na audienciu. Pápež mu s istou trpkosťou zacitoval slová 118 žalmu: „Kameň, čo staviteľia zavrhl, stal sa kameňom uholným“. Opät odvetil tiež slovami toho žalmu: „Stalo sa to na pokyn Pána, vec v našich očiach podivuhodná.“ (Pius IX. 1846-1878)

spracoval MŠ

Vydáva

Gréckokatolícka cirkev

Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

Ul. Martina Benku 7, 080 01 Prešov

Len pre vnútornú potrebu

et: www.grkat-sekcov.sk

e-mail: presov.sekcov@grkatpo.sk

tel.: 051/7725 540

tlač: A-print, sro., Reimanova 9, Prešov

Dobrovoľný príspevok: 0,10 € / 3 Sk

Neprešlo jazykovou úpravou

IV. ROČNÍK

† Farský list

Číslo 9 7. júna 2009

Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

ROK SV. PAVLA - ANTIOCHIA – PAVLOVA DOMOVSKÁ „FARNOSŤ“

V prvotnej Cirkvi popri Jeruzaleme nejestvovalo dôležitejšie kresťanské spoločenstvo ako to v Antiochii v Sýrii. Cirkevné spoločenstvá v Antiochii a v Jeruzaleme boli dve symbolické spoločenstvá. Jedno predstavovalo cirkev obrezaných a druhé cirkev pohanov. Skutky apoštolov na viacerých miestach poukazujú na dôležitosť Antiochie.

1. Toto kresťanské spoločenstvo sa stáva modelom spolunažívania židokresťanov a pohanokresťanov.

Antiochia je miesto, kde prvýkrát nazvali učeníkov kresťanmi, teda oslovením, ktoré používame až doteraz. Keď Barnabáš, vyslaný jeruzalemskou cirkvou, videl Božiu milosť, ktorá pôsobila v tomto spoločenstve, šiel do Tarzu, vyhľadať Pavla a priviedol ho do Antiochie. Toto je jeden z kľúčových momentov v Pavlovom živote po jeho obrátení. (porov. Sk 11,22-26). Pavol skrze Antiochiu našiel svoje miesto v Cirkvi a tu začal uskutočňovať povolanie, ktoré dostal od Krista. Z Antiochie začínal svoje misijné cesty a po ich skončení sa vracal do tohto kresťanského spoločenstva. Tu našiel Pavol svoje zázemie, tu sa cítil doma.

2. Antiochia zohrala dôležitú úlohu v prvom jeruzalemskom sneme, lebo jeho závery boli určené predovšetkým pre cirkev v Antiochii. Totiž počas neprítomnosti Pavla a Barnabáša, ktorí boli na prvej misijnej ceste, došlo v Antiochii k nezhodám. Prišli židokresťania z Judey, ktorí sa držali zásady: „Ak sa nedáte obrezať podľa Mojžišovho predpisu, nemôžete byť spasení.“ (Sk 15,1) Ich falošné učenie malo negatívny vplyv na antiochijské spoločenstvo. Komunita stratila svoju jednotu a pokoj, ktorý vládol medzi židokresťanmi a pohanokresťanmi. Rozštiepila sa na dva tábory a hrozilo, že pravda evanjelia bude umenšená.

Z odstupom času sa nám zdá, že v prípade obriezky išlo o jednoduchý problém, ale kto sa narodil, vyrastal a učil v židovstve, pre toho boli predpisy Mojžišovho zákona posvätnými. Žiadosť, aby pohania boli obrezaní a zachovávali Mojžišov zákon, mohla byť vnímaná nie ako ohlasovanie evanjelia, ale ako snaha zmeniť

kresťanstvo iba na umiernenú náboženskú skupinu v rámci židovstva.

3. Napokon Antiochia sa stala miestom sporu medzi Pavlom a Petrom. Peter po príchode židokresťanov mení svoje správanie: „Kým neprišli niektorí od Jakuba, jedával s pohanmi. Ale keď prišli, odťahoval sa a oddeľoval, lebo sa bál tých, čo boli z obriezky.“ (Gal 2,12) Dôsledky jeho správania boli katastrofálne, dokonca aj Barnabáš, Pavlov spoločník, sa nechal strhnúť: „A s ním sa pretvarovali aj ostatní Židia, takže sa dal aj Barnabáš strhnúť ich pokrytectvom.“ (Gal 2,13) Treba povedať, že spôsob Pavlovej reakcie bol jasný a silný: „Keď ty, Žid, žiješ pohanovsky, a nie po židovsky, ako to, že nútiš pohanov žiť po židovsky?!“ (Gal 2,14). „Žiť po židovsky“ znamenalo žiť židovským spôsobom a tým ohroziť jednotu kresťanov a položiť pred kresťanov pochádzajúcich z pohanstva presvedčenie, že Kristus nie je jedinou spásou pre kresťanov. Ospravedlivenie prichádza skrze vieru v Krista a nie skrze Mojžišov zákon. Antiochia aj pre nás v súčasnosti je dôležitým symbolom pastoračnej starostlivosti:

1. Farnosť ako zázemie a domov kňaza. Pavol našiel v kresťanskom spoločenstve Antiochie svoj domov, kam sa vždy vracal. Pre kňaza je týmto domovom farnosť a jej ľudia. Pre kňaza je farnosť jeho miestom v Cirkvi, kam ho posielala biskup, kde má uskutočňovať svoje povolanie, ktoré dostal od Krista. Tu vo

vernosti tomuto povolaniu miluje Cirkev a jej slúži, buduje farské spoločenstvo a sprevádza jej členov na ceste viery. Je viditeľným znamením živého Krista uprostred veriaceho spoločenstva. Aj tým kňazom, ktorí majú iné úlohy v diecéze, nemá chýbať spoločenstvo, v ktorom žijú svoje kňazstvo a s ktorým slávia eucharistiú.

2. Farnosť ako miesto, kde sa kresťania stávajú učeníkmi Krista. Skutky apoštolov hovoria, že v Antiochii prvýkrát nazvali učeníkov kresťanmi. Zdá sa, že dnes potrebujeme presný opak. Potrebujeme našich kresťanov pretvoriť na Kristových učeníkov.

Dnes sa mnohí nazývajú kresťania, ale už menej je tých kresťanov, ktorí sú Kristovými učeníkmi. Farnosť je prvým a nenahraditeľným miestom tejto premeny, kde sa kresťan stáva učeníkom. Rozdelenie na tábory, na prívržencov farára, kaplána, rehoľných spoločností, ba dokonca rivalita vedie k ohrozeniu jednoty a tým k ohrozeniu samotného evanjelia. Preto kňazi sú pozvaní žiť ako bratia uprostred bratov a sestier. Pritom pamätajú, že nie sú osamotení, ale spolu s laickými bratmi a sestrami nesú zodpovednosť

Mons. Mauro Piacenza o význame Roka kňazov

Vatikán (4. mája, RV) - Jubilejný rok sv. Pavla sa pomaly schyľuje ku koncu. Nasledujúci rok, ktorý bude 150. výročím smrti svätého farára z Arsu, patróna kňazov, Jána Máriu Vianneyho, pápež Benedikt XVI. vyhlásil za **Rok kňazov**.

Jubilejný rok sa začne 19. júna 2009 a potrvá do 19. júna 2010 a bude sa niesť v znamení témy: „**Vernosť Kristovi, vernosť kňazstvu.**“

O jeho význame pre Vatikánsky Rozhlas hovoril Mons. Mauro Piacenza: „*Je určite nevyhnutné, zvlášť v tento čas, znova poukázať na krásu, dôležitosť a nevyhnutnosť tajomstva kňazstva v Cirkvi ako aj pre spásu duší. Teda, preto rok venovaný kňazom, má viesť k prehĺbeniu a znovuobjaveniu toho, čo znamená byť katolíckym kňazom... Poslanie Cirkvi, ktorá sa vyjadruje práve v tajomstve kňazstva, tak ako to prehlasujeme aj v Apoštolskom vyznaní viery. A sila tejto misie sa rodí zo srdca obnoveného zo stretnutia so Zmŕtvychvstalým Kristom, práve tak ako sa to stalo v živote sv. apoštola Pavla. Stretnutie, v ktorom je Pán Ježiš spoznaný na základe reálnej skúsenosti, kde kňaz spoznáva tú božsko - ľudskú prítomnosť Vykupiteľa - jedinú a príslušnú zhodu – s vlastnou ľudskosťou a tajomnou nekonečnosťou potreby spásy. Tak ako srdce sv. Pavla zasiahnutého krásou Krista, tak aj srdcia svätých kňazov musia stále "bit" opravdivosťou kňazského srdca.*“

Otvorenie Roka kňazov v Prešovskej archieparchii sa uskutoční 19. júna na Sviatok Najsvätejšieho Srdca Ježišovho v centre každého protopresbyterátu (pre nás je to katedrála v Prešove) podľa pokynov každého protopresbytera a to formou nočného bdenia, ktoré začne o 20:00 hod.

Spracované podľa internetu a Obežníka GA v Prešove, oMZ.

za budovanie farského spoločenstva. Je našou úlohou, aby sme laickým veriacim napomáhali nájsť ich miesto v službe pre spoločenstvo farnosti. V našich mestách a na vidieku popri veriacej žijú aj neveriaci. Preto farnosť nie je iba miestom pastorácie, ale aj evanjelizácie. Preto naše aktivity musia smerovať aj k tým, ktorí sú vzdialení od viery.

3. Farnosť ako miesto pravdy. Antiochia sa stala svedkom sporu dvoch veľikánov kresťanstva. Pápež Benedikt XVI vo svojej knihe *Apoštolí a prví učeníci Ježiša Krista* objasňuje, že ani svätý „nespadli z neba.“ Sú to ľudia ako my, aj so zložitými problémami.

Svätosť nespočíva v tom, že sa nikdy nechybí či nezhrší. Svätosť rastie v schopnosti obrátiť sa, ľutovať, v ochote začať znova. Farnosť potrebuje byť miestom pravdy - pravdy Evanjelia. Vtedy aj spor dokáže pohnúť veci dopredu. Skutky apoštolov nám ukazujú, že apoštolská činnosť nie je priateľské „potľapkávanie sa po plecí“, ale je neustále hľadanie a hľadanie na pravdu, ktorým je Evanjelium, ktorému aj naše osobné ambície musia byť podriadené. To je kľúč pre všetky naše postupy.

Spracované podľa internetového zdroja, oMZ.

Pre deti a všetky Božie deti

Žalm 42 Túžba za Pánom a za jeho chrámom

Katechéza Jána Pavla II. na všeobecnej audiencii pre veriace v aule Pavla VI. 16. januára 2002

1. Smädná laň s vysušeným hrdlom narieka na vyschnutej púšti a dychtí za čerstvou vodou z potoka. Tento slávny obraz otvára **Žalm 42**, ktorý sme pred chvíľou spievali. Môžeme v ňom vidieť akoby symbol hlbokkej spirituality tejto skladby, opravdivý klenot viery a poézie. V skutočnosti podľa znalcov žaltára treba náš žalm tesne spojiť **snasledujúcim, so 43.**, od ktorého bol oddelený, keď boli žalmy usporiadané, aby vytvorili knihu modlitieb Božieho ľudu. Vskutku, oba žalmy – okrem toho, že sú spojené tematicky a vývojom – sú skandované tou istou antifónou: „Prečo si smutná, duša moja? A prečo sa chveješ? Dúfaj v Pána, lebo ho ešte budem veľmi, spásu mojej tváre a môjho Boha“ (Ž 42, 6. 12; 43, 5). Táto výzva, dvakrát opakovaná v našom žalme a tretí raz v nasledujúcom, je pozvaním, ktorým sa modliaci sa obracia sám k sebe, aby tak odrážal trudnomyseľnosť dôverou v Boha, ktorý sa iste znova zjaví ako spasiteľ!

2. Ale vráťme sa k obrazu na začiatku žalmu, o ktorom by bolo milo rozjímať za hudobného doprovodu gregoriánskeho spevu alebo majstrovského polyfónneho diela *Sicut cervus* Pierluigiho da Palestrina. Smädná laň je totiž symbolom modliaceho sa, ktorý sa celou svojou bytosťou, telom i dušou ťahá k Pánovi, ktorého cíti ako vzdialeného a zároveň potrebného: „Po Bohu žízni moja duša, po Bohu živom“ (Ž 42, 3). V hebrejčine jediné slovo, *nefeš*, znamená súčasne „dušu“ a „hrdlo“. Môžeme teda povedať, že duša a telo modliaceho sa sú zachvátené pôvodnou, spontánnou a podstatnou túžbou po Bohu (porov. Ž 63 2). Nie nadarmo je to dlhá tradícia, ktorá opisuje modlitbu ako „dych“: tá je pôvodná, potrebná a základná ako dych života. Origenes, veľký kresťanský autor v treťom storočí, poukázal na to, že hľadanie Boha zo strany človeka je podujatie, ktoré sa nikdy nekončí, pretože vždy sú možné a potrebné nové pokroky. V jednej zo svojich homílií na Numeri píše: Tí, čo idú cestou hľadania Božej múdrosti, nestavajú si stále domy, ale pohyblivé stany, pretože žijú stále na ceste a postupujú vždy vpred, a čím viac postupujú, tým viac sa otvára cesta pred nimi a ukazujú sa horizont, ktorý sa stráca v nesmiernosti“ (*Omelia XVII, In Numeros*, GCS VII, 159-160).

3. Usilujme sa teraz využiť obsah tejto prosby, ktorú si môžeme predstaviť ako rozloženú do troch dejstiev, z ktorých dve sú v tomto našom žalme a tretie sa otvára v nasledujúcom žalme, v 43., o ktorom budeme uvažovať potom. Prvá scéna (porov. Ž 42, 2-6) vyjadruje hlbokú nostalgiu vyvolanú spomienkou na minulosť, ktorá bola šťastná pre krásne liturgické obrady, teraz už nedostupné: „Duša sa mi rozplýva pri spomienke, ako som putoval ku vznešenému stánku a vstupoval do domu Božieho s radostným plesaním a s piesňou ďakovnou uprostred zástupov sláviacich sviatky“ (v. 5). „Boží dom“ so svojou liturgiou je jeruzalemský chrám, ktorý veriaci v svojom čase navštevoval, ale ktorý je aj sídlom dôvernosti s Bohom, „prameňom živej vody“, ako spieva Jeremiáš (2, 13). Teraz jediná voda, ktorá pláva z jeho zreníc, je voda slz (Ž 42, 4) pre vzdialenosť od prameňa života. Teraz je slávnostná modlitba, ktorá sa vznáša k Pánovi počas obradu v chráme, nahradená plačom, nárekom, vzývaním.

4. Bohužiaľ, proti tej radostnej a pokojnej minulosti vystupuje smutná prítomnosť. Žalmista sa teraz nachádza ďaleko od Sionu: horizont, ktorý ho obklopuje, je Galilea, severná oblasť Svätej zeme, ako pripomína zmienka o prameňoch Jordána, o vrchole Hermonu, z ktorého pramení táto rieka, a o inom nám neznámom vrchu Misar (v. 7). Sme teda viac menej v oblasti, v ktorej sa nachádzajú splavy Jordána, vodopády, odkiaľ sa začína tok tejto rieky, ktorá prechádza celou zasľúbenou zemou. Tieto vody teda nie sú osviežujúce ako tie na Sione. Očiam žalmistu sú skôr podobné chaotickým vodám povodne, ktorá všetko ničí. Cíti, že sa rúta za ním ako prudký potok, ktorý ničí život: „Všetky tvoje krúťhavy a privaly prešli ponad mňa“ (v. 8). V Biblii sa totiž chaos a zlo alebo aj Boží súd predstavujú ako potopa, ktorá plodí ničenie a smrť (Gn 6, 5-8; Ž 69, 2-3).

5. Tento vpád je postupne definovaný vo svojej symbolickej hodnote: sú to zvrhlíci, protivníci modliaceho sa, azda aj pohania, ktorí bývajú v tejto odľahlej krajine, kde je veriaci vo vyhnanstve. Tí pohľadajú spravodlivým a vysmieávajú sa jeho viere a ironicky sa ho pýtajú: „Kdeže je tvoj Boh?“ (v. 11) a on vrhá k Bohu svoju úzkostnú otázku: „Prečo na mňa zabúdaš?“ (v. 10). To „prečo?“ adresované Pánovi, ktorý sa zdá byť neprítomný v deň skúšky, je typické pre biblickú vrúcnu prosbu. Pri pohľade na tieto vyprahnuté pery, ktoré kričia, na túto utrápenú dušu, na túto tvár, ktorá sa už vnára do mora blata, môže Boh zostať hluchý? Iste nie! Modliaci sa teda znova nadobúda odvalu k nádeji (porov. v. 6. 12). Tretie dejstvo, ktoré je v nasledujúcom žalme, v 43., bude dôverná prosba k Bohu (Ž 43, 1. 2a. 3a. 4b) a použije radostné a vďačné výrazy: „Pristúpim k Božiemu oltáru, k Bohu, ktorý ma naplňa radosťou i plesaním.“

prevzaté: www.breviar.sk spracoval MŠ

aspoň v duchu modlili. Na tomto mieste však potrebujeme osobitne zdôrazniť to, čo prízvukuje aj páter Gabriele Amorth: „Nesmieme si pri posudzovaní problémov častokrát odhaliť psychické príčiny, sugescie a falošné strachy vyvolané problémami, na ktoré si ľudia sťažujú“.

Stáva sa, že keď si ľudia nevedia vysvetliť istú formu nezdraru, problémov alebo chorôb, ktoré sa v ich živote vyskytli, začnú hľadať ich príčinu v kliatbe, o ktorej sa domnievajú, že ju na nich niekto uvalil. Keďže to bežne nie je možné zistiť, obrátia sa s prosbou o radu na veštca. Ten im vo väčšine prípadov povie, že ich domnienka je správna. Buď sa spýta, či nemajú vo svojom živote niekoho, s kým dobre nevychádzajú, alebo to rovno zvalia na suseda, ktorý im vraj zo závidí a neprajnosti dal porobiť.

V týchto ľuďoch sa samozrejme prebudí upodozrievanie, nenávisť, pomstychtivosť a hnev, ktorý môže trvať niekedy celé roky. Veštec sa im samozrejme ponúkne, že im kliatbu „odrobí“. Keď sa po nejakom čase dotyční vrátia a potvrdia, že niektoré problémy prestali a vyskytli sa nové, veštec im zahlási, že susedia na jeho „odrobenie“ zareagovali ďalším porobením, a že je potrebné celý rituál zopakovať. A tak sa stále viac zamotáva nezmyselný kolobeh, z ktorého je čím ďalej, tým ťažšie, sa vymaniť.

Keď som podobné prípady skúmal podrobnejšie, zistil som, že nikto nikomu neporobil, ale že títo ľudia sa stali súčasťou jedného veľkého klamu, za ktorým je skrytá

uvádzaných jednotlivými osobami hneď myslieť, že sa jedná o nejaké prekliatie, hlavne predmetové. Sú to vždy vzácne prípady. Dôkladné skúmanie túžba zlého ducha rozbiť vzájomné vzťahy a narušiť lásku medzi ľuďmi. A preto Vás prosím, nikdy sa nedajte zväbiť na upodozrievanie druhých ľudí!

Nikdy nechodte so svojimi zdravotnými alebo psychickými problémami za veštcami, jasnovidcami a liečiteľmi!!!
V Božom slove sa hovorí: „Nech niet medzi vami nikoho..., kto by sa vypytoval hádačov, dával pozor na sny a na znamenia; nech niet čarodejníkov, zaklínačov, nikoho, kto by sa radil duchov alebo veštcov, alebo by sa pýtal mŕtvych na pravdu. Všetky tieto veci sa oškľivia Pánovi a pre tieto nešľachetnosti ich vyhubí. Buď dokonalý a bezúhonný pred Pánom, svojím Bohom!“ (Dt 18, 10-13).

Hľadajte radšej pomoc u skúsených lekárov, ktorí nepoužívajú vo svojich metódach magické prvky, neznáme sily či energie a čo nebude v ich silách, v dôvere odovzdajte do Božích rúk. Keďže Boh nám zakázal obracať sa na veštcov, hoci ste si to možno neuvedomili, vašu návštevu u dotyčného pána zahrňte do vyznania vo sviatosť zmiernenia a raz navždy sa zrieknite všetkého, čo je s tým späté. Prerušte s ním kontakt, zničte veci, ktoré vám snáď dal a modlite sa zaňho, aby mu Pán dal pravdivé poznanie o praktikách, ktoré nie sú v súlade s kresťanstvom.

Prípravil oMK.

PREDSTAVUJEME UČITEĽOV CIRKVI - sv. Anzelm

Význam mena: chránený Bohom, Boh je jeho ochranca (nem.)

Sviatok - v rímskom kalendári 21. apríl

Sv. Anzelm sa narodil okolo roku 1033 v šľachtickej rodine v Aoste v piemontskom kraji v Taliansku. Najmä vďaka svojej matke dostal veľmi dobré duchovné základy už v detstve. Keď mal pätnásť rokov, požiadal o vstup do kláštora, no opät ho neprijal z obavy, že jeho otec s tým nebude súhlasiť.

Zanedlho mu zomrela matka a on sa dal na svetskú chodníčku. Odišiel z domu, pretože s otcom si nerozumel. Prišiel do Francúzska, do kláštora v Bec, kde začal štúdiá. Počas týchto štúdií mu zomrel otec. Anzelm si mal vybrať: či bude žiť z otcovho majetku alebo či sa ho vzdá a vstúpi do kláštora. V roku 1060 sa Anzelm rozhodol. Vstúpil do kláštora v Bec. Po troch rokoch sa tam napriek mladému veku stal priorom. Niektorí mnísi na to šomrali, ale Anzelm si ich postupne svojou tpežlivosťou a jemnosťou získal. Dokázal obnoviť v mníchoch nový zápal pre život v kláštore. Usilovne sa venoval teologickým vedám, písal filozofické a teologické spisy. Postupne na ním začali prichádzať mnohí ľudia a žiadali ho o radu.

V roku 1078 bol zvolený za opáta, keďže tamojší opát Herluin zomrel. Ako opát sa musel starať aj o majetky, z ktorých časť sa nachádzala v Anglicku. Kvôli tomu tam musel cestovať osobne. Arcibiskupom v Canterbury bol vtedy jeho starý priateľ Lafranc. Úctivo ho prijal. Dokonca aj sám kráľ Viliam Dobyvateľ si Anzelma vážil. Odvtedy bol Anzelm v Anglicku žiadaný. Gróf Chesteru ho žiadal, aby mu pomohol založiť kláštor.

Viacerí chceli, aby sa stal biskupom v Canterbury namiesto arcibiskupa Lafranca, ktorý medzitým zomrel. Anzelm sa však bránil. O to viac, že anglický kráľ Viliam Rúfus závažne zasahoval do vecí Cirkvi. Zmocnil sa majetkov a bránil sa novému arcibiskupovi, aby si mohol čím viac užívať výnosy majetkov arcibiskupstva. Znížil počet mníchov, utláčal ich, nereagoval na žiadne námietky. No v roku 1093 ho postihol náhly nával nevoľnosti, ktorý ho neopustil viacej dní. Vtedy napísal vyhlásenie, že všetkých neprávom uväznených prepustí, bezprávie bude spravodlivo trestať. Okrem toho menoval na miesto arcibiskupa Anzelma. Všetci boli presvedčení, že je to dobrá voľba, len Anzelm nesúhlasil. Až po pápežskom potvrdení tohto úradu sa podriadiť a v decembri roku 1093 bol vysvätený sa biskupa.

Po krátkom čase však kráľ začal brojiť proti Anzelmovi. Ten mu totiž nechcel a ani nemohol ustúpiť vo veciach Cirkvi. Kráľ sa usilovo podnietil biskupov, aby ho neposlúchali, aby sa od neho izolovali. Chcel, aby ho odvolali. No biskupi to odmietli, keďže nebola preukázaná žiadna Anzelmova vina. Pápežovi Urbanovi dokonca kráľ ponúkol každoročný dôchodok, ak zosadí Anzelma. No pápežský legát to rozhodne zamietol. Anzelm sám pod vplyvom okolností zvažoval opustiť Anglicko. V roku 1097 v prestrojení za pútnika vstúpil na loď v Doveri a odišiel do Francúzska. Nasledujúci rok sa dostal k pápežovi. Pápež žiadal kráľa o obnovenie poriadku a práv Cirkvi. Anzelm medzitým odišiel do Kalábie, pretože vzdych v Ríme nerobil dobre jeho zdraviu. Tam dokončil niektoré zo svojich diel. Pápeža žiadal, aby ho zbavil diecézy, no on mu nevyhovoval. Anzelm sa teda podriadiť, vrátil sa do svojho súkromia a čakal na ďalší vývoj udalostí.

V októbri 1098 pápež zvolal koncil do Bari, kde sa malo uskutočniť zmierenie Grékov s katolíckou Cirkvou. Na žiadosť pápeža tam bol prítomný aj Anzelm. Počas koncilu mu dal slovo, aby vyjadril k problému Filioque (či Svätý Duch pochádza od Otca skrze Syna alebo od Otca a Syna). Anzelm veľmi fundovane a odborne vysvetlil celú problematiku, nemal oponenta.

Ďalej hovorili aj o situácii v Anglicku a o počínaní anglického kráľa. Pápež ho chcel exkomunikovať z Cirkvi. Avšak sám Anzelm orodoval za neho, a tak pápež zmenil rozhodnutie, no poslal upozornenie kráľovi. Anzelm naďalej zostal v Ríme, bol osobným poradcom pápeža, pomáhal pripravovať koncil aj v Ríme roku 1099. Požíval všeobecnú úctu, mali ho radi. Po koncile odišiel do Lyonu, kde ho s radosťou prijal arcibiskup Hugh. No do svojej diecézy sa nemienil vracieť, kým žil kráľ Viliam. Ten zomrel náhlou smrťou v roku 1100. Vtedy sa Anzelm vrátil do Canterbury. S novým kráľom Henrichom mali začas dobré vzťahy. No po čase začal kráľ od neho požadovať poctu, ako to

Farské aktuality:

- na sviatok Najsvätejšej Eucharistie **11. júna** o 8:30 v Katedrálnom chráme prijme náš bohoslovec Peter Demjanovič diakonskú vysviacku. Kňazskú vysviacku by mal prijať v nedeľu **28. júna** o 10:00. Túto nedeľu je plánovaná aj archieparchiálna odpustová slávnosť pri príležitosti sviatku Narodenia sv. Jána Krstiteľa;

- **19. júna** od 20:00 bude nočné bdenie v katedrálnom chráme pri príležitosti započatia Roka kňazov ;

- **27. júna** sa uskutoční stretnutie otca arcibiskupa a metropolitu Jána Babjaka SJ s prvoprijímajúcimi deťmi a rodinami, na ktoré Vás srdečne pozývame;

- **19. júla** sa v katedrálnom chráme uskutoční odpustová slávnosť pri príležitosti sviatku bl. hieromuč. Pavla Petra Gojdiča;

- prosíme rodičov prvoprijímajúcich detí, aby si vyzdvihli DVD a CD nosiče zo slávnosti 1. sv. prijímania. Ďakujeme.

robievali Anzelmovi predchodcovia. Anzelm odmietol s odôvodnením, že investitúra (udeľovanie cirkevných hodností svetskou vrchnosťou) nie je v súlade s učením Cirkvi a ten, kto to spraví, je exkomunikovaný. Na druhej strane však prekázil sprisahanie proti Henrichovi, a tak sa vzťahy medzi ním a kráľom ako-tak udržali. Až do svojej smrti v roku 1109 Anzelm horlivo spravoval svoju diecézu. Za učiteľa Cirkvi bol vyhlásený v roku 1720.

KATECHÉZA: ČO JE TO POROBENIE?

Urieknutie, bosoráctvo, porobenie... Všetky tieto temné praktiky môžeme súhrnne vyjadriť jedným slovom: preklatie. Mons. ThDr. František Tondra píše, že zlorobenie (z lat. maleficium, ľudovo nazývané porobenie) „...je pokus spôsobiť blížnemu telesné a hmotné zlo pomocou zlého ducha... Je to hriech nielen proti náboženstvu, ale aj proti láske k blížnemu, prípadne aj proti spravodlivosti.“ Podobne ho aj sv. Tomáš Aquinský zaraďuje medzi smrteľné hriechy (Suma Theologiae, II, Ilae, q. 76, a. 3).

Vzývanie zlého ducha v takomto prípade môže byť výslovné alebo zahrnuté. Výslovné znamená, že niekto obradmi alebo slovami priamo vzýva diabla o pomoc. O zahrnutom vzývaní morálny teológ Albert Beneš OP píše: „Zahrnuto vzýva démona ten, kto používa rôzne tajuplné praktiky, ktoré sú prirodzene svojou povahou nespôsobilé, aby sa nimi dosiahol zamýšľaný cieľ. Pretože tieto praktiky nemôžu dosiahnuť cieľ samy osebe, dáva sa tu Satanovi možnosť zasiahnuť; pomoc sa očakáva nie od prirodzených prostriedkov, ani od Boha a jeho anjelov, teda dáva sa priestor démonom. Aj keď človek nemá výslovný úmysel paktovať so Satanom, žiada vyriešenie problémov od tajomných okultných síl.; pre prirodzenú nespôsobilosť určitých prostriedkov je nutné hovoriť o zahrnutom veštení. Sv. Tomáš zdôvodňuje, že použitie prostriedkov, ktoré sú samy osebe nespôsobilé predpokladá tichú nevyjadrenú zmluvu so zlými duchmi“.

Známy exorcista rímskej diecézy páter Gabriele Amorth uvádza, že toto diabolské úsilie sa deje viacerými spôsobmi: pomocou čiernej mágie, zlorečením, urieknutím a predmetovým preklatím.

• Pomocou čiernej mágie, čarodejníctva alebo satanských obradov. Preklatie sa uskutočňuje prostredníctvom magických formúl a obradov, pri ktorých sa vzýva diabol. O takýchto praktikách hovorí Sv. Písmo

Podľa www.knazi.sk pripravil oMZ.

jednoznačne: „Všetky tieto veci sa oškľivia Pánovi...“ (Dt 18, 12).

• Zlorečením. Pôvod zla je v diablove, a preto, ak niekto praje druhému zlo, zahrnuto vzýva zlého ducha, aby dotýčnému človekovi uškodil. Ak ten, kto zlorečí, je v príbuzenskom vzťahu s tým, komu zlorečenie adresuje, účinok kľatby je omnoho horší. Napríklad, keď zlorečia rodičia svojim deťom alebo starí rodičia vnúčatám.

• Urieknutie. Nazývame ho aj preklatie pohľadom. Nejedná sa o to, že niekto sa na nás škaredo pozrie a nám sa stane čosi zlé. To sú iba mylné domnienky ľudí. Pri urieknutí ide o skutočný úmysel škodiť druhému pomocou zlého ducha, pričom pohľad slúži ako prostriedok. Ľudia sa bežne domnievajú, že práve toto je príčinou určitých nevysvetliteľných chorôb alebo iných nepríjemností, ktoré sa im v živote prihodia. Vo väčšine prípadov sa po dôslednom preskúmaní ukáže, že išlo o nepodložené upodozrievanie nevinných osôb. Urieknutie pohľadom je v praktickom živote dosť zriedkavé.

• Predmetové preklatie. Je to najpoužívanejší prostriedok, pomocou ktorého sa na niekoho uvrhne kľatba. Už z názvu vyplýva, že na jeho uskutočnenie sa používajú určité predmety. Tie sú zhotovené zo zvláštnych materiálov, ktoré majú častokrát symbolický význam. Prekliaty predmet slúži ako viditeľné znamenie úmyslu škodiť a zároveň je prostriedkom, ktorý sa odovzdáva „do moci zlého ducha alebo pod jeho vplyv“. V podstate tu ide o napodobneninu sviatostí, ktoré majú viditeľný znak (napr. voda pri krste) naznačujúci pôsobenie neviditeľnej milosti. V prípade predmetového preklatia ide o viditeľný znak pôsobenia ničivej moci zlého ducha.

Napríklad: človekovi, ktorému sa chce uškodiť, sa podá jedlo alebo nápoj, do ktorého je zamiešaný prekliaty predmet, pripravený z rozličných zložiek: z kostí mŕtvych, popol zo spálených častí zvierat, rastlín apod., alebo sa

prekliaty predmet (zrazenina krvi, pevne zauzlený chumáč vlasov a iné) umiestni niekde do jeho bytu, napríklad do vankúša.

Druhý spôsob je preklínať predmety, ktoré patria človekovi, ktorému sa chce uškodiť (jeho fotografie, šaty, veci) alebo preklínať predmety, ktoré ho predstavujú: figúrky, bábiky, zvieratá... Známe je prepichovanie figuríny znázorňujúcu obeť z magických rituálov voodoo.

Cieľ preklatia býva rozmanitý. Niekedy je to snaha rozbiť priateľské vzťahy alebo manželstvo, alebo naopak spôsobiť, aby sa dvaja zamilovaní vzali. Inokedy slúži na vyvolanie zdravotných problémov alebo dokonca sa jeho prostredníctvom usiluje zničiť druhého človeka. Spomínam si, ako sa raz Ibrahim Maiga vyjadril, že v jeho krajine nemajú mafiánov. Na vybavenie účtov slúžia ľuďom čarodejníci, ktorí pomocou mágie znemožnia človeka, alebo ho dokonca zničia, napríklad spôsobia, že dotýčný úplne ochrne.

V tejto súvislosti mi prichádza na myseľ môj bývalý kamarát, ktorý takmer zabil otca jedného dievčaťa tým, že v magickom rituáli mrzачil voskovú figurínu, ktorá ho predstavovala. Našťastie včas celý proces ukončil a spomínaný otec sa postavil doslova zo smrteľnej postele. Možno, že tieto skutočnosti vyvolávajú vo Vás strach a pýtate sa: „Môže mi teda niekto uškodiť, keď vyriekne na mňa kľatbu?“ Páter Elias Vella, exorcista z Malty, na túto otázku odpovedá: „V princípe hovorím, že áno, lebo ak existuje požehnanie, existuje aj kľatba. Závisí od toho, či sme pre kľatbu otvorení alebo nie... Ak nie ste preň otvorení, kľatba vám neuškodí“. V pastierskom liste Konferencie biskupov Toskánsa sa píše: „...Pri takýchto praktikách nemožno vylúčiť, že porobenie má istú účasť na diabolskom svete a diabolský svet na porobení. Z toho dôvodu Cirkev vždy rozhodne odmietala čary a podobné konanie.“

Ako sa môže niekto otvoriť pre kľatbu?

Páter Vella hovorí, že je to možné dvomi spôsobmi: „Najprv hriechom, to znamená, že Kristus nie je stredobodom jeho života; alebo psychickým oslabením, zranením.“ A pokračuje: „Často sa stretávame s ľuďmi, ktorí sú veľmi dobrí. Ale preto, lebo sú plní strachu,

môžu absorbovať oveľa viac negativity ako ľudia, ktorí nie sú ustráchaní. Preto je v našom živote potrebné vnútorné uzdravenie. Ak sa však nebojíme a ak je Kristus stredobodom nášho života, potom nám nemôže uškodiť žiadna kľatba“.

Osobne si spomínam si na dvoch satanistov, ktorí ma preklínali, zatiaľ čo ja som v duchu modlil, aby ich kľatby nemali žiadnu silu a aby ich účinok Boh zmaril svojim požehnaním. Prosil som Boha aj o požehnanie tých, ktorí ma preklínali. A nič sa mi nestalo!

Vo Svätom Písme nachádzame viac ako tristokrát jedno krásne ubezpečenie, ktoré znie: „Nebojte sa!“ V tom duchu nás vyzýva aj sv. Jakub: „Podriadť sa teda Bohu; diablove sa vzoprite a ujde od vás. Priblížte sa k Bohu a on sa priblíži k vám. Obmyte si ruky, hriešnici, a očistite si srdcia, vy, čo máte rozpoltenú myseľ“ (Jak 4, 7-8). My totiž máme mocného obrancu, ktorý nás zároveň naučil postaviť sa proti všetkým útokom diabla, a to aj cez mágiu. Odporúčam Vám pozrieť si nádhernú stať z listu sv. apoštola Pavla Efezanom 6, 10-18 o duchovných zbraniach, ktoré nás majú uchrániť pred zlými mocnosťami.

Čo máme teda robiť, keď vieme, že niekto na nás uvalil kľatbu? V prvom rade nebáť sa, pretože strach je znakom slabej dôvery v Boha a jeho ochranu. Ďalej nesmieme mať záľubu v nejakom hriechu a zotrvať v ňom, lebo nás to robí zraniteľnými. Potom je potrebné zveriť sa do Božích rúk, odpustiť tomu, kto nám to spôsobil a modliť sa za neho s láskou. Akákoľvek nenávisť a pomstyčtivosť by nás otvárali pre pôsobenie zla. Veď aj Ježiš povedal: „Ale vám, ktorí ma počúvate, hovorím: Milujte svojich nepriateľov, robte dobre tým, čo vás nenávidia, žehnajte tým, čo vás preklínajú, a modlite sa za tých, čo vás potupujú! (Lk 6, 27-28). Je dobré každý deň sa v modlitbe prikrývať krvou Ježiša Krista a zveriť sa pod ochranu Panny Márie, ktorá pošliapala hlavu „starému hadovi“, ktorým je diabol.

Ak nájdeme veci, ktoré súvisia s predmetovým preklatím treba ich pokropiť svätenou vodou a spáliť niekde vonku, aby sa popol alebo nehorľavé predmety mohli vyhodiť do rieky alebo kanalizácie. Je dôležité, aby sme sa počas odstraňovania týchto predmetov